

## Utredningsuppdrag närakutverksamhet Norrtälje sjukhus

### Förslag till beslut

1. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att ta del av förvaltningens rapport.
2. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar uppdra till förvaltningen att återkomma till direktionen den 23 oktober med information om närakutlokalen efter att dess ombyggnation är klar och de nya processerna kring patientflöde är i operativ drift.
3. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar uppdra till förvaltningen att återkomma i februari 2026 med förslag till beslut om ökad tillgänglighet och akut omhändertagande inom primärvårdsnivån.

Ann-Sophie Holgersson  
Förbundsdirektör

### Sammanfattning

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) beslutade 2025-02-13 §14 att ge KSON i uppdrag att utreda hur närakutverksamheten i Norrtälje kan utvecklas och lokaliseras för att bättre möta invånarnas behov och säkerställa en hållbar vårdlösning.

Utredningsuppdraget har mynnat ut i en rapport (se bilaga 1) som genomlyser demografi, utmaningar och möjligheter. Utredningens slutsats är att vårduppdraget närakut, som är samordnad och samallokerad med akutmottagningen, är både regelrätt och optimalt. Genom att utgöra ett avtalsområde i sjukhusavtalet skapas förutsättningar för stadig samverkan med akutsjukhusets akutmottagning, somatiska specialistmottagningar, vårdcentraler, psykiatri, ambulanssjukvård och pre-hospitalvård som exempelvis tillgång till akutläkarresurs i kommunens ytterområden.

I linje med utredningens uppdrag om att även adressera utmaningar med patientflödet in till närakuten och akutmottagningen har åtgärder satts enligt en med Tiohundra AB överenskommen åtgärdsplan. En ombyggnation av entrén till närakut- och akutverksamheten genomförs för bättre patientflöden i det akuta omhändertagandet. Ytterligare en åtgärd är att etablera ett kontaktnummer direkt till närakuten dit 1177 Vårdguiden kan koppla samtal till. Syftet är att vårdpersonal kan planera in vårdbesök och göra triagering beroende på akutgrad inom ramen för vårduppdraget.

Utredningen har även identifierat att det finns utmaningar med tillgänglighet av akuttider hos vårdcentralerna i Norrtälje kommun vilket påverkar patientflödet till närakuten och akutmottagningen. Utredningens identifierade förslag ryms inte inom befintlig budget och förutsätter en framtida dialog med Region Stockholm. KSON föreslår därför att framöver få återkomma med förslag till beslut om ökad tillgänglighet med stärkt fokus på akut omhändertagande inom primärvårdsnivån.

### Beskrivning av ärendet

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) beslutade 2025-02-13 §14 att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur närakutverksamheten i Norrtälje kan utvecklas och lokaliseras för att bättre möta invånarnas behov och säkerställa en hållbar vårdlösning.

Utredningsuppdraget har mynnat ut i en rapport, se bilaga 1, som genomlyser demografi, utmaningar och möjligheter.

Bakgrunden till utredningsuppdraget är flera men invånarperspektivet och patientsäkerheten är viktiga motiv. En uppfattning som adresserats till KSON är att samlokaliseringen av närakuten och akutmottagningen har skapat svårigheter då patienter vistas i samma lokal med bland annat brister i patientsäkerhet, smitta och att patienter behövt vistas utomhus i väntan på kontakt med vårdpersonal.

Utredningen har genomlyst närakutuppdragets patientflöde, lokalisering, nuvarande vårdnivåstruktur samt befintlig avtalsform. En slutsats är att sjukhusavtalet främjar samt skapar möjligheter till samordning med omställningen mot god och nära vård och socialtjänst som syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar.

Eftersom närakuten vid Norrtälje sjukhus är en integrerad del av sjukhusets akutmottagning, innebär det i praktiken att patienter kan få vård inom vårdformen närakut dygnet runt, alla dagar på året. I övriga regionen hänvisas patienterna till akutmottagningarna efter klockan 22. Samma tillgänglighet gäller för patienter i behov av akut vård inom vårdformen för vårdcentral efter klockan 17:00 på en fredag eller dag före röd dag fram till nästkommande vardag när vårdcentralen öppnar.

Närakutverksamheten vid Norrtälje sjukhus erbjuder en högre tillgänglighet än i övriga delar i Region Stockholm. Den genomsnittliga kapaciteten att omhänderta patienter, även under jourtid, är god med en patientvolym som varierar beroende tid på året eller helgtid. Samtidigt som närakut- och akutverksamheten har följsamhet till Hänvisningsstödet i Region Stockholm. Det säkerställer ett homogent omhändertagande och hänvisning till lämpligaste vårdnivå.

I linje med utredningens uppdrag om att även adressera utmaningar med patientflödet in till närakuten och akutmottagningen har åtgärder satts enligt en med Tiohundra AB överenskommen åtgärdsplan. En ombyggnation av entrén till närakut- och akutverksamheten genomförs för bättre patientflöden i det akuta omhändertagandet. Ytterligare en åtgärd är att etablera ett kontaktnummer direkt till närakuten dit 1177 Vårdguiden kan koppla samtal. Syftet är att vårdpersonal kan planera in vårdbesök och göra triagering beroende på akutgrad inom ramen för vårduppdraget. Planering möjliggör en fördelning av det akuta omhändertagandet över dygnet utifrån akutgrad och vårdnivå. Den eftersökta effekten är kortare väntetid som i sin tur bidrar till minskad trängseleffekten i väntrummet eller väntande utomhus om väntrummet är fullt.

Utredningen har även identifierat att det finns utmaningar med tillgänglighet av akuttider hos vårdcentralerna i Norrtälje kommun vilket påverkar patientflödet till närakuten och akutmottagningen. En effekt i förvaltningens förslag att stärka tillgängligheten till akut omhändertagande inom primärvården är att det akuta patientflödet inom vårdnivån kan styras om till vårdcentral. Det kan leda till minskad trängsel i väntrummet på akutmottagningen genom att patienterna kommer anvisas till vårdcentralens väntsal. Samtidigt kan patienterna bli mötta i sitt akuta vårdbehov på primärvårdsnivån istället för att hänvisas till vårdcentralernas tillgängliga tider under ordinarie öppettider.

Utredningens identifierade förslag ryms inte inom befintlig budget och förutsätter en framtida dialog med Region Stockholm. KSON föreslår

därför att framöver få återkomma med förslag till beslut om ökad tillgänglighet med stärkt fokus på akut omhändertagande inom primärvårdsnivån.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Åtgärder som avser ombyggnation av entré till det akuta omhändertagandet och utveckling av hantering av dess patientflöde ryms inom befintlig budgetram. Även den pågående förstudie om upprustning av Norrtälje sjukhus, som utredningen lyfter fram, ryms inom budgetramen. Gällande eventuell kostnadsökning angående KSON:s förslag till beslut utifrån identifierade behov av ökad tillgänglighet med stärkt fokus på akut omhändertagande inom primärvårdsnivån, behövs ytterligare utredning.

### **Effekter för sammanhållen vård och omsorg**

Målsättningen är att tillgodose patienters behov av akut omhändertagande inom befintlig vårdnivåstruktur. Utredningen framhåller att förvaltningen, utifrån omställningen till god och nära vård och socialtjänst, skapar möjligheter till högre tillgänglighet och kvalitet inom det akuta omhändertagandet för att patientens vårdbehov ska tillgodoses i en sammanhållen vårdkedja i linje med Norrtäljemodellen.

### **Barnperspektiv**

Barnkonventionen stärker barnets rätt där barn ska respekteras och detta är alla vuxnas ansvar. Norrtälje sjukhus har inte en barnakut men det utesluter inte målgruppen från ett akut omhändertagande inom vårduppdragen närakut- och akutverksamhet. KSON strävar efter att all personal inom akut omhändertagande på Norrtälje sjukhus ska arbeta efter barnkonventionen i sitt förhållningssätt och i sitt bemötande av barn och föräldrar.

Att stärka barn och ungas rättigheter är viktigt och är grundläggande för en hållbar utveckling, både för dagens invånare och framtida generationer.

I Stockholms län finns barnakuter på följande sjukhus:

- Astrid Lindgrens Barnsjukhus vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna.
- Astrid Lindgrens Barnsjukhus vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge.
- Sachsska barn- och ungdomssjukhuset vid Södersjukhuset.

### **Förvaltningens synpunkter**

Det primära för KSON är att förvaltningen möter de samlade behoven i befolkningen och det påverkas i hög grad av invånarnas hälsotillstånd. Vårdstrukturen i Norrtälje kommun kommer att präglas av en fortsatt förskjutning från slutenvård till primärvård där vård i hemmet sannolikt kommer att bli allt viktigare. När den medicinska utvecklingen bidrar till att vi lever allt längre och i kombination med den demografiska utvecklingen i Norrtälje skapas en patient-sammansättning som förskjuts mot de äldre. För KSON blir det allt viktigare att bemöta patienterna på rätt sätt utifrån deras specifika förutsättningar och behov för att akut vård ska möjliggöras på bästa vårdnivå. KSON föreslår att återkomma med förslag till beslut om ökad tillgänglighet med stärkt fokus på akut omhändertagande inom primärvårdsnivån. Ambitionen är att ha ett samlat akut omhändertagande inom tre vårdnivåer; primärvård, närakut och akutverksamhet.

### **Bilagor**

Bilaga 1 Rapport – Utredningsuppdrag närakutverksamhet Norrtälje sjukhus

### **Beslut skickas till**

|                  |                                      |
|------------------|--------------------------------------|
| Region Stockholm | (registrator.rlk@regionstockholm.se) |
| Region Stockholm | (registrator.hsf@regionstockholm.se) |
| Norrtälje kommun | (kommunstyrelsen@norrtalje.se)       |
| Tiohundra AB     | (registrator@tiohundra.se)           |